

Navrhované kritéria na posudzovanie štandardov:

Kritériá uvádzané nižšie je vhodné počas analýzy štandardu brať do úvahy (ak je to relevantné), neznamená to však, že každé z nich musí byť „splnené“.

- **Vhodnosť** (vhodnosť v tomto význame znamená vhodnosť štandardu rozsah v akom štandard zodpovedá identifikovaným potrebám a podpore interoperability, toto kritérium je možné vyhodnotiť iba ak už je známy kontext a rozsah použitia štandardu)
  - **Aplikovateľnosť** (identifikuje, či je jasné kto má byť používateľom štandardu a v akých aplikáciách, vyhodnotenie aplikovateľnosti si môže vyžadovať aj analýzu činnosti vykonanej pri prieskume alternatívnych štandardov a dôvodov ich zamietnutia)
  - **Relevancia** (stupeň v akom použitie štandardu napomáha vyriešiť identifikovaný problém v identifikovanom rozsahu)
  - **Prispôsobivosť** (ako štandard pokrýva kľúčové vlastnosti potrebné k podpore identifikovanej oblasti e-Governmentu – dá sa chápať aj ako miera kompletnosti funkcionality)
- **Potenciál** (toto kritérium sa zameriava na identifikáciu nepriamych dôsledkov súvisiacich s výberom štandardu, či už z pohľadu dopadu výberu alebo vyhodnotenia možného vývoja štandardu, súčasťou je vyhodnotenie rizík a príležitostí, ktoré nesie jeho výber – väčšinou pokrýva oblasť financií (cena a prínos), organizácie (kontinuita procesov, riadenie zmien,...) a stratégie (regionálny, národný alebo globálny prístup...), ďalšie relevantné aspekty môžu v závislosti od rozsahu projektu zahŕňať migráciu (existencia migračných nástrojov...), bezpečnosť, súkromie, interoperabilitu (s inými procesmi alebo organizáciami), kompatibilitu s inými štandardmi, závislosti (od iných aspektov) alebo administratívnu záťaž)
  - **Škálovateľnosť** (v akom rozsahu sa aplikácia, ktorá používa štandard, vie prispôsobiť „veľkosti“ problému t.j. schopnosť podpory zvyšujúcemu sa množstvu implementácií a interakcií medzi týmito implementáciami)
  - **Rozšíriteľnosť** (stupeň v akom sa štandard dokáže prispôsobiť iným oblastiam použitia, potenciál rozšíriteľnosti naberá na význame ak existuje nejaká metodika (napr. taxonómia pre sémantické štandardy), rozšíriteľnosť môže zahŕňať aj schopnosť lokalizácie – prispôbenie odlišným používateľským prostrediam a pridanie špecifických lokálnych komponentov)
  - **Stabilita** (súvisí so všeobecným prijatím a nezastaralosťou – znamená to ako dlho sa daný štandard používa, ako dlho môžu byť štandard a jeho neskoršie modifikácie používané za udržania požadovanej kvality, ako často sa vydávajú nové verzie a s akými typmi zmien, či boli tieto zmeny predvídateľné a riadené, či existuje v súvislosti s hlavnými zmenami „spätná kompatibilita“, či boli v predchádzajúcimi zmenám evidované alebo zdokumentované problémy so „spätnou kompatibilitou“ a konečne aké úsilie je potrebné, aby organizácia používajúca štandard aktualizovala na novú verziu)
  - **Údržba** (popisuje jednoduchosť modifikácie štandardu, v tejto súvislosti je potrebné zodpovedať otázky ako existencia entity, ktorá zodpovedá za pravidelné vyhodnocovanie štandardu v súvislosti s vývojom a potrebami technológií, spôsob

komunikácie a oznamovania organizácií používajúcich štandard ohľadne nových verzií a najmä existencia stabilného procesu údržby štandardu)

- **Otvorenosť**
  - **Otvorené výstupy**
    - **Otvorená dokumentácia** (štandard je plne dokumentovaný a dostupný verejnosti, dostupnosť je v tomto zmysle funkcia ceny a on-line dostupnosti, nakoľko napr. prístup k pripravovaným dokumentom môže byť a) on-line a zadarmo pre všetkých, b) on-line a s poplatkom pre všetkých, c) on-line a dostupný iba pre členov, d) off-line a zadarmo pre všetkých, e) off-line a dostupný iba pre členov, f) nedostupný)
    - **Otvorené autorské práva** (štandard je možné voľne implementovať bez ekonomických, politických a legislatívnych prekážok, a to v súčasnosti ako aj v budúcnosti)
    - **Prístupnosť** (rovnaká prístupnosť pre všetkých)
    - **Vzájomná spolupráca** (pri identifikovaných a udržiavaných možnostiach vzájomnej spolupráce medzi interoperabilnými štandardmi majú zodpovedné osoby možnosť výberu najvhodnejšej vzájomnej spolupráce)
  - **Otvorený proces** – štandard je manažovaný a udržiavaný v otvorenom fóre otvoreným procesom:
    - Otvorené stretnutia a konzultácie (možnosť stať sa členom zodpovedných organizácií (komisií a podobne) a možnosť ovplyvňovať proces z pozície nečlena)
    - Konsenzus (spôsob schvaľovania štandardu)
    - Dodržiavanie a transparentnosť procesov (zahŕňa akceptáciu práv každého člena štandardizačnej organizácie)
    - Otvorenosť zmien (zmeny štandardu dodržiavajú rovnakú otvorenosť ako samotné vytvorenie štandardu)
    - Otvorená podpora (štandardizačná organizácia preberá zodpovednosť za štandard počas celého jeho životného cyklu)
- **Podmienky trhu** (znamená identifikáciu v akom rozsahu podpora trhu a široké prijatie zvyhodňuje daný štandard, stupeň jeho zrelosti a schopnosť opätovného použitia)
  - **Podpora na trhu** (analýza tohto kritéria znamená analýzu počtu produktov s implementáciou štandardu na trhu, podiel na trhu a identifikáciu koncových používateľov týchto produktov, ako aj analýzu kvality a úplnosti implementácií prípadne existencia minimálne jednej referenčnej implementácie)
  - **Vyzretosť** (štandard je zrelý ak bol používaný a vyvíjaný dostatočne dlho na to, aby prekonal počiatočné problémy a jeho technológia bola dostatočne dobre pochopená a definovaná, s týmto súvisí aj tzv. validácia používaním a či boli ohlásené problémy vyriešené a zdokumentované)
  - **Opätovná použiteľnosť** (takáto vlastnosť je možná ak existujú smernice na implementáciu štandardu v danom kontexte, na základe ktorých je možná identifikácia úspešných implementácií (napomáha prenosu dobrých skúseností do podobných oblastí) a zároveň je možná identifikácia nekompatibility s konkrétnymi inými štandardmi alebo technológiami)